

Observatoriul ese de done ori in septemana, M reurea si Samba'ta.

Pretiu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., disu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singlaratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litero merunte garmodu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a don'a si a troia câte 6 cr. v. n. si preste aceea 50 cr. de timbru la tesaru publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 27.

— Sibiu, Mercuri 2/14 Aprile. —

1880.

Deschidere de prenumeratiune la

„Observatoriulu“

dela 1/13 Aprile inainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumera-sera dela 1/13 Aprile 1879 pe 1 anu, dela 1/13 Juliu pe 9 luni, éra altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru-cá se nu ni se mai intemple cá cu Nrii 1 si 2 din anulu cur., rogamu pe ddnii abonati respectivi se binevoiesca a isi descoperi vointi'a inainte de 1/13, innoindu 'si abonamentulu cu pretiurile aratate in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni inlaintrulu monarchiei, éra in afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe 1/2 anu, in auru sau in bilete de banca sau hipotecarie, éra fractiunile, anume din Romani'a, se potu implini cu marce de posta.

Redactiunea si Editor'a.

Conferenti'a jurisconsultiloru romani din Transilvani'a conchiamata pe 11 Aprile la Sibiu.

Siedinti'a 1.

La apelulu publicatu din partea biuroului provisoriu alu conferentiei prealabila, tienuta in Clusiu la 28 Martiu 1880 au respunsu cu presenti'a loru urmatorii jurisconsulti romani si adeca domni: Damianu, Lengeru, Puscariu, Sorescu din Brasiovu; Duvlea, Romanu din Fagarasiu; Bologa, Dr. Borcea, Dr. Brote, Cosma, Dunca, Macellariu, Dr. Nemesiu, Dr. Olariu, Popa, J. Popu, J. Preda, Dr. Racuciu, Siulutiu, Trombitasiu din Sibiu; Csato din Blasiu; Filipu din Abrudu; N. Barbu, Patitia din Alb'a-Jul'a; Dr. Tincu din Orasci'a; P. Barbu din Reghinulu sasescu; Moldovanu, Dr. Ratiu din Turd'a si Coroianu din Clusiu.

La 4 1/4 ore p. m. adunanduse membrii conferentiei in sal'a de siedintie a localulu „Asociatiunei transilv. p. cultura si literatur'a poporului romanu“ d. Dr. Ratiu in calitate de presiedinte provisoriu ocupa fotoliulu presiedintialu, saluta in modu caldurosu si cordialu pe onor. membrii ai conferentiei, espune pe scurtu cele ce s'au petrecutu si s'au decisu in conferenti'a prealabila tienuta in Clusiu, (cunoscute si cetitoriloru nostrii din publicatiunile anteriore) si invita conferenti'a a isi alege biuroulu si a se constitui.

Se alegu prin aclamatiune d. cons. gub. in pensiuone J. Bologa de presiedinte, éra d-nii P. Cosma si Jul. Coroianu de secretari.

Dupa ce biuroulu si-au ocupatu locurile la mésa verde, d. presiedinte constata, cá conferenti'a jurisconsultiloru romani se compune din 29 membrii cu dreptu de a vota. Constatanduse acésta, se incinge o lunga desbatere prealabila asupra ordinea dilei. In fine se decide, a se face lectur'a processulu verbalu alu conferentiei prealabila tienuta in Clusiu.

Dupa ce s'au datu ascultare lecturei facute acelu processu verbalu, d. presiedinte consulta conferenti'a prin votu, déca se invoiesce cá acelu processu verbalu se fia discutatu si primitu cá substratu alu unui elaboratu, care va avea a se face, séu nu?

Resultatulu votarei este: cá processulu verbalu alu conferentiei prealabile din Clusiu se primesce cá substratu alu elaboratulu ce va avea a se face.

Pentru cá se se póta discutá principiile conducétore ale elaboratulu, conferenti'a afla cu cale si decide a se declará de comisiune.

In urm'a acestui conclusu, publiculu care se adunase in sal'a conferentiei si in cea de langa ea, se retrage, si conferenti'a schimbanduse in comisiune luca cu usile inchise.

Dupa unu intervalu de aprópe o óra, redeschidinduse siedinti'a publica a conferentiei, se decide a se esmite o comisiune de 9 membrii, cari pana la siedinti'a viitore se aduca unu elaboratu-proiectu.

In acésta comisiune se alegu prin aclamatiune urmatorii d-ni si adeca: N. Barbu, Coroianu, Cosma, Csato, Filipu, Patitia, Romanu, Dr. Ratiu si Trombitasiu.

Ne mai fiindu nemica la ordinea dilei, siedinti'a prima se redica la 7 1/4 ore sér'a, anuntanduse siedinti'a a dou'a pe diu'a urmatóre la 3 ore p. m.

Dupa inchiderea siedintiei toti membrii conferentiei au fostu invitati in corpore la o cina data de Escel. sa inalta prea sfintitulu archiepiscopu si metropolitu Mironu Romanulu. La acésta cina, care au duratu pana dupa 12 ore, au domnit unu spiritulu si unu tonu adeveratu familiaru. Escel. sa d. metropolitu s'au distinsu si de astadata prin cunoscut'a sa afabilitate curtenitóre si prin deosebitulu seu tactu de amabilitate preventitóre, prin care scie a face onorurile cuvenite tuturoru óspetiloru sei, fia ei de ori ce positiune si conditiune sociala. Este de prisosu a mai adaoge, cá s'au tinutu si mai multe toaste insufletite si insufletitóre.

Siedinti'a a dou'a din 12 Aprile.

Presenti d-nii: N. Barbu, J. Barbu, Bologa, Dr. Borcea, Dr. Brote, Coroianu, Cosma, Csato, Dunca, Duvlea, Filipu, Lengeru, Macellariu, Moldovanu, Nemesiu, Dr. Olariu, Patitia, Preda, Puscariu, Dr. Racuciu, Dr. Ratiu, Sorescu, Siulutiu, Tincu si Trombitasiu.

Presiedinte: J. Bologa.

Siedinti'a se deschide la 3 3/4 ore p. m.

Se da cetire processulu verbalu alu siedintiei de ieri si se verifica fara nici-o modificare.

Presiedintele invita pe raportorulu comisiunei de 9 membrii, esmisa din siedinti'a de ieri, se isi faca raportulu.

Secretar. P. Cosma raportédia, cá comisiunea de 9 membrii s'au constituitu sub presiedinti'a d. Dr. Ratiu, alegéndu'lu pe domni'a sa de raportor.

Mai inainte de a se dá prim'a cetire elaboratulu-proiectu, d. adv. Lengeru face propunerea, cá de órece tempulu este scurtu onor. conferentia se binevoiesca a incuviintiá, cá in casu, déca in elaboratulu-proiectu alu comisiunei s'au primitu principiile espuse in processulu verbalu alu conferentiei prealabile din Clusiu, conferenti'a se renuntie la o desbatere generala si se tréca immediatu la prim'a cetire in desbaterea speciala pe alineate.

Conferentia consultata, in urm'a informariloru date de cátra d. raportorulu alu comisiunei, primesce propunerea d. Lengeru si fara intardiére intra in desbaterea speciala a elaboratulu-proiectu alu comisiunei.

Acésta desbatere, care au duratu pana la 7 1/2 ore sér'a au fostu fórté interessanta si instructiva atátu prin persónele ce au luat parte la desbatere, cátu si prin ideile si materialulu espusu cu multa cuoscintia de lucru si basatu pe o lunga si vasta esperientia practica.

Amu fi doritu cá la acésta desbatere se fi potutu fi de fatia intrég'a natiune, pentru cá se audia cátu este de mare pericolulu ce o amenintia si se se convinga, cá jurisconsultii romani sunt la inaltimea situatiunei, bine pregatiti si bine armati cu date si argumente necontestabile, pentru cá se intre in lupta pentru averea si drepturile stramosiesci ale poporului romanu.

Proiectulu de elaboratu alu comisiunei, dupa ce i s'au adaosu mai multe amendamente si modificari, au fostu in fine primitu in totalu.

S'a decisu, cá elaboratulu se 'i se dea form'a unei petitiuni adressata cátra dieta, éra tenórea petitululu se fia aceea cá: diet'a din B.-Pest'a

se respinga noulu proiectu de lege alu gubernulu, privitoriu la regularea cestiunei agraria, remanendu pre langa „statu quo“, éra in casu de a se face totusi unu nou proiectu de lege, se binevoiesca a luá in drépta considerare cererile espuse in petitiunea jurisconsultiloru romani din Transilvani'a.

Cu redactiunea definitiva si cu inaintarea petitiunei la locurile competente se insarcinédia biuroulu, in care se mai alege cu aclamatiune si d. Jos. St. Siulutiu judecatoriu reg. de tribunalu in pensiuone.

Se mai decide, cá la timpulu seu, petitiunea se se tiparésca in mai multe sute de esemplare in limbile romana, magiara si germana.

De verificatori ai processulu verbalu alu siedintiei a dou'a se alegu d-nii: Dr. Nemesiu, Dr. Racuciu si A. Trombitasiu.

Siedinti'a se redica la 8 1/4 ore sér'a cu formalitatiile indatinat. D. Dr. Ratiu esprima in numele jurisconsultiloru adunati recunoscentia d. presiedinte J. Bologa, pentru intielépt'a conducere a desbateriloru avute in decursulu acestoru doue dile ale conferentiei jurisconsultiloru romani, éra d. presiedinte multumescce din parte'si onor. conferentie, pentru increderea cu care l'au onoratu si totuodata isi esprima multumirile sale tuturoru membriloru, cari n'au pregetatu din departare si apropiare a luá parte la acésta conferentia, in care s'au tractatu despre cele mai sacre si mai vitale interese ale natiunei romane.

Membrii conferentiei se departtara din sal'a adunarei intre repetite „Se traiésca!“ dicendu'si unii la altii unu fratiescu „la revedere!“

Dupa conferentia jurisconsultii romani s'au adunatu la o cina comuna si colegiala in localulu „Bressler“ unde, intre conversatiuni amicabile si vesele au petrecutu câteva ore placute.

Asia au decursu cele doue dile ale primei conferentie a juristiloru romani din Transilvani'a.

Avenu firm'a convingere si dorimu din sufletu, cá acésta se nu fia si cea din urma, ci cá in scurtu timpulu se potemu comunicá cetitoriloru nostrii, cá jurisconsultii romani, dupa esemplulu altoru natiuni, au infintiatu si s'au constituitu intr'o „Reuniune a jurisconsultiloru romani.“ O astfelu de reuniune va fi nu numai unu mare pasu spre binele intregéi natiuni, dar' fructele lui voru fi si bine-cuventate.

Incheiamu acésta fugitiva dare de sama a nóstra, felicitandu din totu sufletulu atátu pe d-nii membri ai primei conferentie a jurisconsultiloru romani, cátu si pe initiatorii si realisatorii acestei frumóse si fericite idei.

Se traiésca jurisconsultii romani, acesti bravi campioni ai natiunei in lupt'a s'a pentru dreptu!

Noulu proiectu de lege despre instructiunea in gimnasia si in scolele reale.

(Urmare.)

§. 16. Acei'a, cari dorescu se tréca dintr'unu gimnasiu publicu si dintr'o scóla reala publica intr'unu institutu corespundietorin omogenu, au se dovedésca printr'unu testimoniu dela institutulu, in care au fostu mai inainte, cá au absolvatu class'a precedentá celu puçinu cu unu succesu suficientu in tóte obiectele de invetiamentu obligate.

§. 17. Cine doresce se fia primitu intr'una din clasele mai inalte ale unui gimnasiu séu scóla reala, fara de a fi absolvatu class'a precedentá la unu institutu publicu, este deobligatu a depune unu esamenu de primire privatu (esamenu singlaratecu).

§. 18. Cine doresce a fi primitu dintr'unu gimnasiu publicu s'au dintr'o scóla civila intr'o scóla reala, de asemenea cine doresce se tréca dintr'o scóla reala, séu dintr'o scóla civila intr'unu gimnasiu, este indatoratu a depune unu esamenu de primire din obiectele de invetiamentu, care nu sunt obligate in institutulu din care voiesce se iésa, dar' sunt obligate in institutulu in care doresce se tréca.

